Sipos Júlia–Cseh András

A Magyarországon termelőkapacitással rendelkező gyógyszergyárak (Richter Gedeon Nyrt., Egis Nyrt., Teva, Sanofi-csoport) szerepe a magyar gazdaságban

Sipos Júlia 2004-ben az ELTE-n szerzett matematika szakos tanári diplomát. 2007-ben a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Karán számvitel fő szakirányon és egészségügyi közgazdaságtan és technológiaelemzés mellék szakirányon végzett. 2007 szeptemberétől 2010 végéig az Egészségügyi Minisztérium munkatársa volt, az ellátórendszer finanszírozásával (többek között a fejkvótás forrásallokációval), kapacitásszabályozással foglalkozott. 2011-ben az Egészségügyi Szakértő Műhely Kft. compliance divízióját segítette. 2012 januárjától a Századvég Gazdaságkutató Zrt. alkalmazottja.

Cseh András 2010-ben szerzett diplomát a Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Karán. Makrogazdasági elemző és előrejelző fő szakirányon és alkalmazott statisztika mellék szakirányon végzett. Egyetemi tanulmányai alatt a Magyar Nemzeti Bank Statisztikai osztályán volt gyakornok. A diploma megszerzését követően a Századvég Gazdaságkutatónál kezdett el dolgozni. Szakterülete a makrogazdasági elemzés, ezen belül is a munkaerő-piaci vizsgálatok, foglalkoztatáspolitika, valamint statisztikai elemzések, ágazati elemzések, nemzeti számlák.

Bevezető

Kutatásunk a Magyarországon meghatározó termelőkapacitással rendelkező gyógyszergyárakra (Richter Gedeon Nyrt., Egis Nyrt., Teva, Sanofi) terjedt ki. Ezek a vállalatok jelenlétükkel, tevékenységükkel részt vesznek a magyar nemzetgazdaságban keletkező jövedelmek és hozzáadott érték előállításában. Ez azt jelenti, hogy munkahelyeket biztosítanak, termelőtevékenységet végeznek, kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatnak, beruháznak, továbbá gyógyszereket értékesítenek belföldön, külföldön egyaránt, valamint árukat és szolgáltatásokat vásárolnak a hazai gazdaság más szereplőitől, így közvetve további munkahelyek létrejöttét, megtartását támogatják. A munkavállalóik adót fizetnek, fogyasztanak, így áfát fizetnek, ezáltal növelik a nemzetgazdasági bevételeket.

A hozzáadott érték gazdasági értelemben nem más, mint a cég által az adott időszakban megtermelt, (belföldön és külföldön) értékesített áruk és szolgáltatások közvetlen anyagjellegű költségein felüli többlet. Ez a többlet nyújt fedezetet a munkavállalók jövedelmeinek kifizetésére, a működés fenntartásához szükséges eszközök pótlására, valamint a cégek tulajdonosainak profitja is e forrásból származik, és ez a többlet ad lehetőséget többek között a kutatás-fejlesztési és beruházási tevékenység folytatására, a vállalatok növekedéséhez való hozzájárulásként. A hozzáadott érték terhére kifizetett, a munkavállalókat és a tőketulajdonosokat illető jövedelmek egy részét vonja el az állam különböző adók, járulékok és egyéb befizetési kötelezettségek formájában. Amennyiben a gazdasági szereplők (munkavállalók, tőketulajdonosok, állam) mégis huzamosabb időn keresztül a megtermelt hozzáadott értéket megközelítő vagy annál nagyobb ösz-

szeget vonnak ki a cégből, akkor megkezdődik a vagyonvesztés, a termeléshez használt eszközök fokozatos felélése, csökken az új termékekre fordítható tőkebevonás, a kutatás-fejlesztési és a beruházási lehetőség is. Ennek következtében a vállalatok működésük fenntartása érdekében idővel pótlólagos tőkebevonásra kényszerülhetnek, vagy ennek hiányában piaci részesedésük csökkenhet, illetve hosszabb távon meg is szűnhetnek.

A fenti gondolatmenet alapján végeztük el kutatásunkat. Az elemzés során a vállalatok auditált éves beszámolóiból, valamint a vállalati adatszolgáltatásból származó adatokat használtuk fel. Elemzésünk során a 2008–2012 közötti időszak tényadatait vizsgáltuk, amelyeket becslésekkel egészítettünk ki, hogy a vállalatok működésének teljes nemzetgazdasági hatását is bemutathassuk.

Módszertan

Az elemzés során elsődlegesen a magyar gazdaságban keletkező bruttó hozzáadott érték (Gross Value Added – GVA) számszerűsítésére koncentráltunk, mivel ez a mutató a gazdasági teljesítmény nemzetközileg leginkább elfogadott mércéje, és ez képezi a bruttó hazai össztermék (Gross Domestic Product – GDP) számításának alapját is. Gazdaságstatisztikai fogalmakkal leírva a bruttó hozzáadott érték nem más, mint a termelést végző egységek bruttó kibocsátásának (belföldi és exportértékesítés egyaránt) és folyó termelőfelhasználásának (anyag jellegű ráfordítások) különbözete. A bruttó hozzáadott értéket megnövelve az adott vállalat által a költségvetésbe befizetett fogyasztási jellegű adók (pl. általános forgalmi adó, jövedéki adó) összegével becslést nyerhetünk a céghez kapcsolható bruttó hazai össztermékre. Hangsúlyozandó, hogy bár számításaink során a hivatalos statisztikai szolgálat által alkalmazott módszertant [1] követtük, az aggregált vállalati adatokból számított hozzáadott értéket mégis nyers becslésként szükséges kezelni.

A vállalatok hozzájárulását a nemzetgazdaság teljesítményéhez közvetlen hatásként lehet értelmezni. Ám a közvetlen hatás nem mutatja meg teljes mértékben a vizsgált cégek tényleges nemzetgazdasági szerepét. Ennek oka, hogy a vállalatok a magyar gazdaság szerves részét képezik azáltal, hogy működésükhöz hazai vállalkozásoktól vásárolnak árukat és szolgáltatásokat, illetve munkavállalóik belföldön költik el jövedelmük jelentős részét. Ezért figyelembe kell vennünk a vállalatok között fennálló gazdasági kapcsolatok útján jelentkező közvetett, valamint a jövedelmek belföldi elköltésével realizálódó indukált hatásokat is. Alkalmazott módszertanunk az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában kormányzati döntés-előkészítésre használt makrogazdasági hatásvizsgálatok eljárásait követi. [2] Ezek alapját a statisztikai hivatalok által egységes módszertani alapelvek felhasználásával elkészített ágazati kapcsolatok mérlege (input-output táblázatok) képezik [3], melyekből Vaszilij Leontiev eljárásával [4] számíthatók az egyes gazdasági ágazatokra jellemző multiplikátorok.

A multiplikátorok az input-output táblázatok pontos tartalmától függően nagyon rugalmasan alkalmazhatók különböző gazdasági hatások értékelésére. Elemzésünk során a lehetséges hatásokat két csatornán keresztül vettük figyelembe. A közvetett hatások a vállalatok közötti beszállítói, partneri kapcsolatokon keresztül realizálódnak. Emellett a magyar gazdaságra gyakorolt teljes hatás számítása során figyelembe vettük azon indukált hatásokat is, melyek azáltal jönnek létre, hogy a vállalatok munkavállalói jövedelmük jelentős részét belföldön költik el. A közvetlen, közvetett és indukált hatások a multiplikátorok adatforrását képező táblázatok részletezettségének megfelelően minden nemzetgazdasági ágazatra kiszámíthatók és összegezhetők. A multiplikátor értéke azt fejezi ki, hogy az egy adott ágazatban előállított egységnyi hozzáadott értékhez milyen mértékben kapcsolódnak a nemzetgazdaság más ágazatai és ezekben mekkora hozzáadott érték létrejöttét támogatja a vizsgált szektor. A hozzáadott értékre gyakorolt közvetett és indukált hatások számszerűsítéséhez ezért a gyógyszergyártás ágazat multiplikátorait használtuk fel. A multiplikátorok kiszámítása során alapadatként a Központi Statisztikai Hivatal által a tájékoztatási adatbázisban 2011 őszén publikált, 2008-as input-output táblázatokra támaszkodtunk.

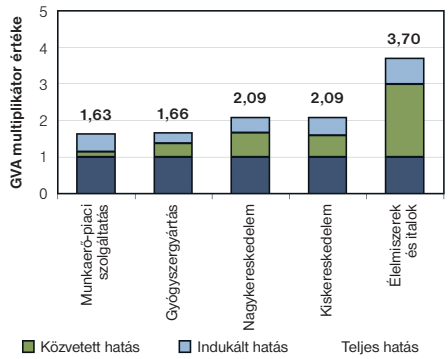

A versenyszféra bizonyos ágazatainak GVA multiplikátora (2008) (Forrás: KSH tájékoztatási adatbázis, Századvég-számítás)

A hozzáadott érték multiplikátor 1,66-os értékét úgy értelmezhetjük, hogy a vizsgált vállalatok 100 millió forintnyi hozzáadott értéke összesen 166 millió forintnyi hozzáadott érték létrejöttét segíti elő nemzetgazdasági szinten, azaz a vizsgált cégeknél megjelenő *100 millió forint hozzáadott érték átlagosan további 66 millió forint hozzáadott érték keletkezéséhez járul hozzá a magyar gazdaság más ágazataiban.*

A multiplikátorok előbb bemutatott módszertanát alkalmaztuk a foglalkoztatási hatások felmérése érdekében is. A becslés keretében összegeztük a vállalatok közvetlen foglalkoztatását, a számukra árukat szállító és szolgáltatásokat nyújtó partnercégeknél támogatott álláshelyeket, valamint az alkalmazottak jövedelmének elköltése által támogatott munkahelyeket.

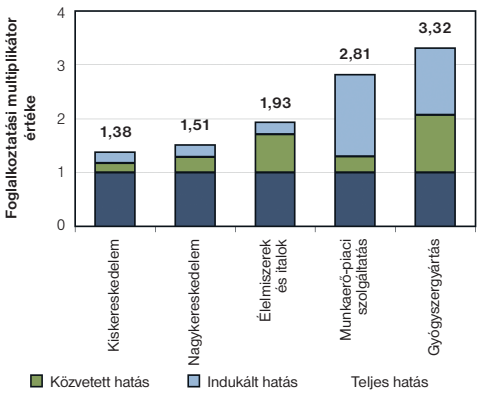

A versenyszféra bizonyos ágazatainak foglalkoztatási multiplikátora (2008) (Forrás: KSH tájékoztatási adatbázis, Századvég-számítás)

A vállalatok munkahelyteremtő és -támogató szerepét számszerűsítő 3,32-es foglalkoztatási multiplikátor értéke kiemelkedően magas. A multiplikátor úgy értelmezhető, hogy *a vizsgált cégeknél létesülő minden 100 állás nemzetgazdasági szinten további 232 munkahely létrejöttét/fennmaradását támogatja.*

A négy vállalat által előállított bruttó hozzáadott érték alakulása

A vállalatok a vizsgált időszakban igen jelentős értékkel járultak hozzá a nemzetgazdaság teljesítményéhez. *A cégek által közvet-*

lenül előállított hozzáadott érték folyamatosan, 2008-ról 2012-re mintegy 54,5 százalékkal bővült. A növekedés 2008-ról 2009-re kismértékű, míg 2009-ről 2010-re, majd 2011-re jelentősebb, és 2012-re kiugróan magas volt. A hozzáadott érték bővülését a költségekkel azonosítható folyó termelőfelhasználásnak az árbevételnél lassabb ütemű növekedése okozta, melyet tovább magyaráz az exportértékesítésből származó árbevétel 2012-es növekedése is.

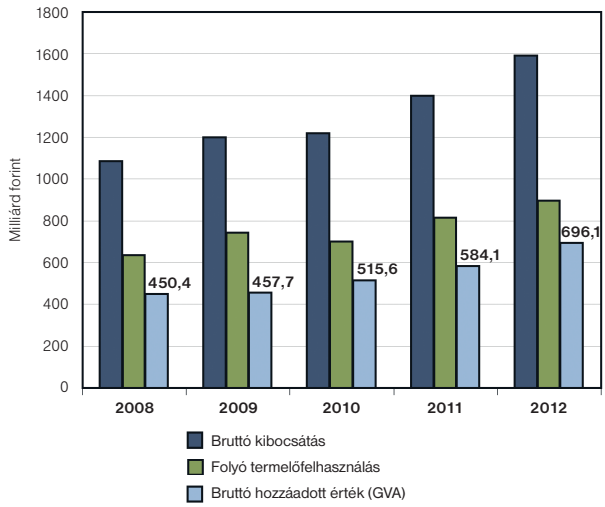

A vállalatok közvetlen hozzájárulása a nemzetgazdaságban előállított bruttó hozzáadott értékhez (2008–2012)
(Forrás: Századvég-számítás vállalati beszámolók alapján)

A Magyarországon termelőkapacitással rendelkező gyógyszergyártók 2012-ben mért 696,1 milliárd forintos közvetlen hozzájárulásukkal a teljes nemzetgazdasági bruttó hozzáadott érték 2,9 százalékát állították elő. A vállalatoknál keletkező bruttó hozzáadott érték elsődlegesen a munkavállalók és a tőketulajdonosok között oszlik meg, az elemzés e szintjén eltekintünk az állami újraelosztás hatásaitól. A bruttó munkavállalói jövedelem összege a vizsgált első három üzleti évben 71,9 és 76,8 milliárd forint között mozgott, míg 2011-ben 92,5, majd 2012-ben 95 milliárd forintra növekedett. A hozzáadott érték 2008-hoz viszonyított 245,7 milliárd forintos növekedés jelentős része a tőkejövedelem emelkedésében (222,6 milliárd forint) csapódott le. E hipotetikus kép alapján úgy tűnhet, hogy a vállalatok nyereségessége a hozzáadott érték növekedésével párhuzamosan javult. Ám ez valójában téves következtetés, mivel a bruttó értékek nem tükrözik az állam által végrehajtott elvonásokat.

Ha a bruttó hozzáadott értékhez hozzáadjuk az államot illető termékadókat (jelen esetben a vállalatok nettó áfa-befizetéseit), akkor megkapjuk a cégek által előállított bruttó hazai termék (GDP) értékét. A termékadók mellett állami bevételt jelentenek a munkavállalói és a tőkejövedelmeket érintő elvonások is. A vizsgált évek adatait elemezve megfigyelhető, hogy az állami elvonás az első két évben 12 százalékon stagnált, azt követően 2010-ben és 2011-ben 7,6 százalék körül alakult, majd 2012-re 5,0 százalékra csökkent. Az állami bevételek a vállalatok által visszaigényelt áfa növekedése miatt csökkentek. Az áfa-visszaigénylés 2009-ről 2010-re, majd 2011-ről 2012-re jelentősen megnövekedett, amit egyrészt korábban az állami döntés (évközi általános áfakulcs-emelés 20-ról 25, majd 27 százalékra), másrészt a vállalatok által végzett exportértékesítés további jelentős (közel 60 milliárd forintos) növekedése okozott. A nettó munkavállalói jövedelem és a nettó tőkejövedelem nagysága az első két évben változatlan volt, míg 2010-ben és 2011-ben növekedett, 2012-ben pedig arányuk jelentősen megváltozott. A nettó tőkejövedelem mintegy 103,4 milliárd forinttal, míg a nettó munkavállalói jövedelem 2,1 milliárd forinttal növekedett.

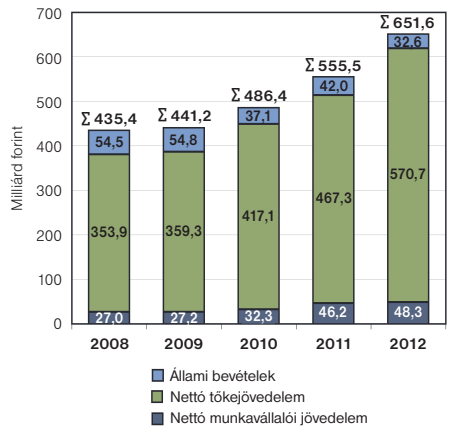

A bruttó hozzáadott érték (vagyis a GDP) másodlagos elosztása (2008–2012)
(Forrás: Századvég-számítás vállalati beszámolók alapján)

A vállalatok teljes nemzetgazdasági hatásának értékelését a módszertani részben bemutatott multiplikátor segítségével végeztük el a hozzáadott érték tekintetében. Eredményeink szerint *2012-ben a közvetett és indukált hatásokat figyelembe véve a vizsgált cégekhez kapcsolható a teljes magyar gazdaságban előállított hozzáadott érték 4,8 százaléka.* Látható, hogy *a vállalatok gazdasági szerepe az ágazatközi kapcsolatok és az elköltött munkavállalói jövedelmek miatt lényegesen jelentősebb (2012-ben további 459,2 milliárd forint) annál, mint ami a közvetlenül általuk előállított hozzáadott érték alapján becsülhető (2012-ben 696,1 milliárd forint).*

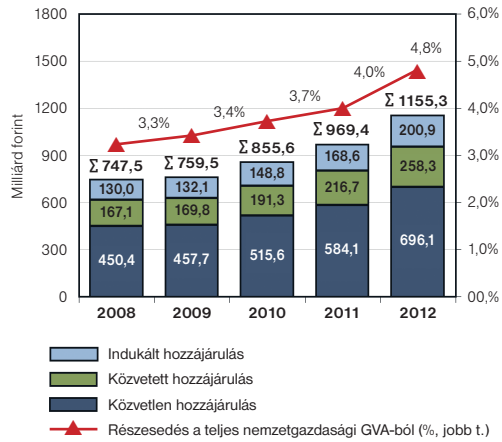

A vállalatok multiplikátor segítségével számított teljes hozzájárulása a nemzetgazdaságban előállított hozzáadott értékhez (2008–2012)
(Forrás: KSH tájékoztatási adatbázis, Századvég-számítás vállalati adatszolgáltatások alapján)

A multiplikatív hatásokat is figyelembe véve látható, hogy a cégeket érintő pozitív és negatív gazdasági változás, gazdaságpolitikai döntés számottevő tovagyűrűző hatással járhat más vállalkozásokra, azok foglalkoztatási képességére és a tőlük származó adóbevételekre is.

A vizsgált vállalatok értékesítési tevékenysége

A vállalatok értékesítési tevékenysége 2008 és 2012 között jelentősen növekedett, nominál értéken összesen 292,4 milliárd forinttal, ennek hátterében a kiemelkedően magas exportértékesítés áll. A belföldi értékesítésben a társadalombiztosítási támoga-

tásban részesülő gyógyszerkészítmények értékesítésének van meghatározó szerepe, mely 2008 és 2011 között nominál értéken 110 milliárd forint körül ingadozott, majd a 2011 októberétől bevezetett ún. vaklicites fixesítés, valamint a gyógyszerkassza 2012-es 61,7 milliárd forintos megvágása következtében is 94,3 milliárd forintra csökkent. A vizsgált vállalatok készítményeinek gyógyszerkasszából való részesedése évek óta változatlan (24 százalék), ezért az Egészségbiztosítási Alap gyógyszerkiadásainak 2012-es csökkentése a belföldi értékesítést negatívan érintette. A társadalombiztosításban nem részesülő gyógyszerkészítmények értékesítésében a vizsgált öt évben kismértékű növekedés volt tapasztalható. Ennek ellenére a magyarországi összértékesítés 2012-re a 2008-as szint alá csökkent. A vizsgált vállalatok exportértékesítése 2008 óta nominál értéken folyamatosan növekedett, így az időszak végére már elérte a 794,8 milliárd forintot. Nemzetgazdasági szinten az exportértékesítés folyóáron számolva 2008-ról 2012-re 23,6 százalékkal növekedett [5], a vizsgált vállalatok exporttevékenysége ennél sokkal intenzívebb, az országos szint több mint két és félszerese.

A vizsgált vállalatok árkedvezménnyel csökkentett belföldi és export-értékesítésének alakulása (2008–2012)
(Forrás: Századvég-számítás vállalati adatszolgáltatások alapján)

Összességében *a vizsgált vállalatok értékesítésből származó árbevétele nominál értéken 2008-ról 2012-re 632,4-ről 924,8 milliárd forintra növekedett* (46,2 százalékkal), mely *egyrészt a nemzetgazdasági szinten is jelentős exportnövekedésből, másrészt a kormányzati döntés eredményeképpen megvágott gyógyszerkassza következtében a belföldi értékesítés csökkenéséből tevődik össze*, utóbbi a jelentős exportnövekedés hatását mérsékli.

A vállalatok munkahelyteremtő és -támogató szerepe

A vizsgált vállalatoknál a foglalkoztatottak létszáma az elmúlt időszakban évről évre növekedett. Miközben a nemzetgazdaságban átlagosan 6,9 százalékkal csökkent a versenyszférában alkalmazottak létszáma 2008-ról 2012-re [6], *addig a vizsgált vállalatok esetében 5,2 százalék körüli növekedés volt tapasztalható, a vizsgált öt év alatt összesen mintegy 620 fővel.* Iskolai végzettség szerinti bontásban vizsgálva megállapítható, hogy a felsőfokú és alapfokú végzettséggel rendelkezők esetében növekedés volt, míg a középfokú végzettséggel rendelkezők száma csökkent. *Az elmúlt öt évben 14,4 százalékkal több felsőfokú végzettséggel rendelkező munkavállalót foglalkoztatnak a vállalatok.* Ennél is jelentősebb növekedés tapasztalható az alapfokú végzettséggel rendelkező munkavállalók körében, ami feltételezhetően az új telephelyek/gyárak megnyitásának köszönhető. A vizsgált vállalatok dolgozóinak kevesebb mint 10 százaléka nem rendelkezik legalább középfokú végzettséggel. Nemzetgazdasági szinten a foglalkoztatottak negyede rendelkezik felsőfokú végzettséggel [6], míg ez az arány a vizsgált vállalatok esetében meghaladja a 40 százalékot, ami rendkívül magasnak mondható.

A foglalkoztatottak számának alakulása betöltött munkakörök szerint sem egységesen változott, a termelésben, a szállítmányozásban, valamint a kutatás-fejlesztésben foglalkoztatottak száma 2008-ról 2012-re növekedett, míg az adminisztratív, támogató feladatokat ellátók és az értékesítésben dolgozók száma kismértékben csökkent. A vizsgált vállalatoknál 2008-tól minden évben nőtt a termelésben és a szállítmányozásban foglalkoztatottak száma. A kutatás-fejlesztésben foglalkoztatottak száma 2008-ról 2012-re 10 százalékkal emelkedett, de a növekedés csak 2011-ig volt folyamatos, 2012-ben közel 3 százalékkal csökkent a létszámuk. Az adminisztratív, támogató feladatokat ellátók száma 2011-ig 2800 fő körül alakult, majd 2012-ben 165 fővel csökkent.

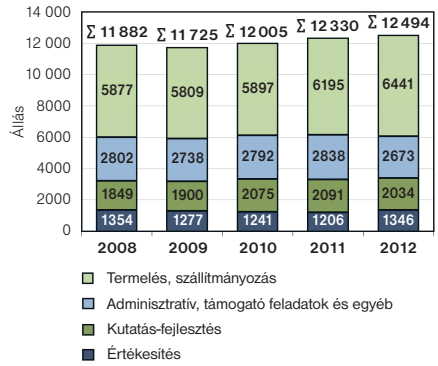

A vizsgált vállalatok munkavállalóinak megoszlása betöltött munkakör alapján (2008–2012)
(Forrás: Századvég-számítás vállalati adatszolgáltatások alapján)

A vállalatoknál foglalkoztatottak 16 százaléka kutatás-fejlesztési területen tevékenykedett, ami szintén kiemelkedően magas. A KSH 2012-es adatai szerint *a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó munkavállalók létszáma a nemzetgazdaság összes foglalkoztatottjának 1,5 százaléka.* [7] Ez a tény felhívja a figyelmet arra, hogy a vállalatok gyártási és kereskedelmi tevékenységükön túl a nemzetgazdasági átlagnál jóval intenzívebb kutatás-fejlesztési tevékenységet is végeznek, hiszen arányaiban a nemzetgazdasági átlagnál közel tizenegyszer több munkavállalójuk dolgozik ezen a területen.

A módszertani részben ismertetett multiplikátor segítségével a vállalatok által rendelkezésünkre bocsátott létszámadatok alapján értékelhetjük a nemzetgazdasági szinten jelentkező foglalkoztatási hatást. Az adatok szerint a vállalatok munkavállalói állományába közel 12 500 fő tartozott 2012-ben. Nemzetgazdasági szinten a cégekhez kapcsolódó foglalkoztatás a multiplikatív hatások miatt ennél jóval jelentősebb. Az elemzésbe bevont társaságok a nemzetgazdaságban összesen körülbelül 41 500 munkahely létrehozásában/megtartásában játszottak szerepet 2012-ben.

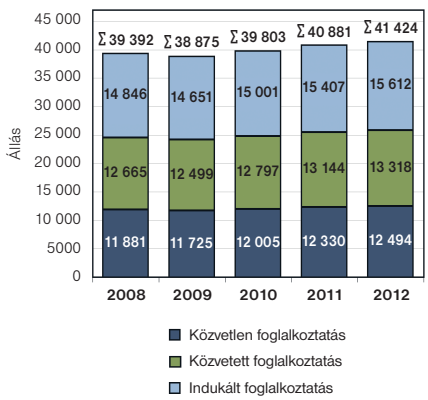

A vizsgált vállalatok multiplikátor segítségével számított teljes foglalkoztatási hatása (2008–2012)
(Forrás: KSH, Századvég-számítás vállalati adatszolgáltatások alapján)

A vállalatok Magyarországon folytatott tevékenységükkel nemcsak a saját munkavállalóiknak biztosítnak állást, hanem a nemzetgazdaságban további munkahelyek fenntartásában/megtartásában is komoly szerepük van.

A vizsgált vállalatok költségvetési hozzájárulásai

A magyar gazdaságban előállított bruttó hozzáadott értékhez való hozzájárulás bemutatása során ismertettük, hogy a vállalatok hozzáadott értékhez viszonyított adóterhelése 5,0 százalék. Az adózási jellemzők kapcsán megállapítható, hogy a gyógyszeripart érintő különadó-befizetések (támogatásarányos befizetés, támogatásvolumen-szerződések, orvoslátogatói díjak, nagykereskedők befizetési kötelezettségei) 2011-ben a befizetési kötelezettség megemelése miatt jelentősen növekedtek, ami 2012-ben tovább folytatódott. A jogszabályi környezet változásának megfelelően 2010-hez képest 2011-ben csökkent a személyi jövedelemadó befizetése, ami 2012-ben tovább csökkent, míg a társadalombiztosítási járulékokból származó befizetések és az egyéb befizetések növekedtek. Így 2011-hez viszonyítva 2012-ben az állam felé történő befizetések összesen 6,5 milliárd forinttal tovább emelkedtek.

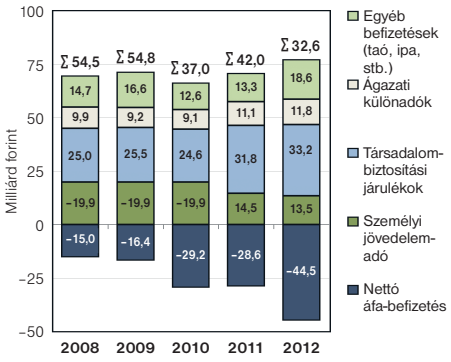

A vizsgált vállalatok államháztartási befizetései részletes bontásban (2008–2012)
(Forrás: Századvég-számítás vállalati beszámolók és vállalati adatszolgáltatások alapján)

Kiemelendő a vizsgált vállalatok általános forgalmiadó-pozíciója. Mind az öt vizsgált évben a levonható előzetesen felszámított áfa meghaladta a fizetendő áfa mértékét, így a vállalatok áfa-visszaigénylők voltak. A visszaigényelt áfa nagysága 2012-ben 2011-hez képest jelentősen növekedett, meghaladta a 40 milliárd forintot. Az áfa-visszaigénylés 2010-es növekedését indokolja egyrészt a beszerzett anyagok áfa-kulcsának emelkedése (20 százalékról 25, majd 27 százalékra), valamint az exportértékesítés növekedése. A visszaigényelt áfa nagyságát a beszerzett anyagok és a Magyarországon értékesített gyógyszerek áfa-kulcsa közötti különbözet indokolja, továbbá a nagymértékű exportértékesítés, mely után áfa-fizetési kötelezettség nem keletkezik, aminek a hátterében az exportértékesítésből származó bevétel növekedése állhat.

A vállalatokhoz kapcsolódó állami befizetések mértékét szemléltetve: a 2012. évi, összesen 32,6 milliárd forintra becsült éves befizetés az államháztartás kiadási oldalát tekintve meghaladta 2012-ben az egyhavi gyógyszertámogatás kiadást.

A vállalatok kutatás-fejlesztési kiadásai

Az egészségügyi ellátórendszer működéséhez fontos hozzájárulást jelent a cégek Magyarországon folytatott K+F tevékenysége. A cégek bruttó kibocsátásának (az értékesítés nettó árbevétele és a készletváltozások összege) arányában mért kutatás-fejlesztési ráfordításaik nemzetgazdasági összehasonlításban kiemelkedően magasak. *A belföldi értékesítés nettó árbevételének 22,4 százalékát fordították kutatás-fejlesztésre,* ami a korábbi évekhez képest emelkedést mutat. A vizsgált vállalkozások *2011-ben bruttó kibocsátásuk 4,0 százalékát, arányaiban a nemzetgazdasági átlag nyolcszorosát fordították kutatás-fejlesztési célokra.* [8] Továbbá a gyógyszeripar K+F ráfordításai az összes feldolgozóiparban működő kutatóhely közel 46,8 százalékának megfelelő összeget adtak 2011-ben. [8]

A vizsgált vállalatok a K+F teljes spektrumát lefedik: a legmagasabb hozzáadott értékkel rendelkező alapkutatástól a klinikai vizsgálatokig. Felfedező kutatást és ipari fejlesztést is végeznek, továbbá az originális gyógyszerek kutatása mellett generikus termékeket is fejlesztenek. A kutatás-fejlesztés egy másik eleme a klinikai vizsgálat. Az ezekre fordított vállalati kiadások jelentős része az orvosok mellett az egészségügyi intézményeknél és a vizsgálatokat szervező vállalkozásoknál jelentkezik bevételként, így az intézményrendszer az orvosok naprakész ismereteinek bővítésén túl közvetlenül is profitál a klinikai kutatásokból.

A vizsgált vállalatok K+F ráfordításai EU-s szinten is magasak. A 40 legnagyobb értékű K+F ráfordítással rendelkező EU-s gyógyszeripari cég között két hazai vállalat is szerepelt, mi több, ezek a 1000 legjelentősebb K+F-fel rendelkező cégek ranglistáján belül is előkelő helyet foglaltak el. [9] A Sanofi francia anyavállalata összességében, beleértve a magyarországi K+F-et is, az első a világranglistán. A nem EU székhelyű Teva nem szerepel a rangsorban, ugyanakkor már a Magyarországon végzett K+F tevékenysége alapján is vélhetően előkelő helyen szerepelhetne.

A vizsgált vállalatok hazánkban igen intenzív kutatás-fejlesztési tevékenységet folytattak, ráfordításaik folyamatosan növekedtek a vizsgált öt évben, mértéke már meghaladta a 62 milliárd forintot. Az ehhez kapcsolódóan igénybe vett kedvezmények nagysága 10 milliárd forint alatt volt.

A fentiek alapján jól látható, hogy a vizsgált négy vállalat a kutatás-fejlesztés területén élenjáró munkát végez, nemcsak Magyarországon, hanem az Európai Unióban is kiemelkedő a kutatás-fejlesztéshez kapcsolódó ráfordításaik nagysága.

IRODALOM
[1] Központi Statisztikai Hivatal (2009): GNI Inventory 2.1 Magyar nyelvű változat; Budapest.
[2] The Scottish Government (2011): Input-Output Methodology Guide Version 1 May 2011. The Scottish Government Input-Output team, Edinburgh.
[3] Központi Statisztikai Hivatal (2005): Az ágazati kapcsolatok mérlegének matematikai feldolgozása, 2000; Budapest.
[4] V. Leontiev (1986) Input-Output Economics. New York: Oxford University Press (második kiadás).
[5] Központi Statisztikai Hivatal (2013): Magyarország nemzeti számlái 2010–2012; Budapest.
[6] Központi Statisztikai Hivatal (2013): Statisztikai tükör VII. évfolyam 18. szám, Munkaerő-piaci folyamatok, 2012; Budapest.
[7] Központi Statisztikai Hivatal (2013): Kutatás-fejlesztés, 2012; Budapest.
[8] Központi Statisztikai Hivatal (2012): Kutatás és fejlesztés, 2011; Budapest.
[9] European Commisson (2012): The 2012 EU Industrial R&D Investment Scoreboard; Luxembourg.